

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dům dětí a mládeže, Heřmanův Městec, okres Chrudim

5. května 791, 538 03 Heřmanův Městec

Identifikátor: 600 090 841

Termín konání orientační inspekce: 12. – 14. listopadu, 13. prosince 2002

Čj.:	102 014/03-4032
Signatura:	oj1lw102

CHARAKTERISTIKA DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Dům dětí a mládeže, Heřmanův Městec, okres Chrudim (dále jen DDM, dům) je od 1. ledna 2000 příspěvkovou organizací zřízenou městem Heřmanův Městec. Má k dispozici samostatnou dvoupodlažní budovu na kraji města, avšak nedaleko od centra. V budově je kromě prostor pro činnost také služební byt, který obývá provozní zaměstnankyně DDM. Bezprostřední okolí tvoří sportovní a rekreační areál, který je formálně pojímán jako součást domu (viz informační tabule, pokyny pro návštěvníky), byt ten užívá jen některé jeho části. Odloučené pracoviště je v obci Prachovice v jedné místnosti kulturního domu. Spádovou oblastí činnosti jsou vedle města Heřmanova Městce a obce Prachovice i okolní obce.

Rozpočet je tvořen především příspěvkem Krajského úřadu Pardubického kraje a zřizovatele a dalšími příjmy z činnosti.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek,
- materiálně technických podmínek,
- nabídky, organizace a průběhu činnosti zařízení (zájmová činnost pravidelná, nabídka spontánních aktivit, odborná pomoc),
- efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům za období roku 2001.

Vzhledem k delšímu pobytu externí účetní DDM mimo město byla inspekční a kontrolní činnost přerušena a dokončena v dalším měsíci.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Od poslední inspekce se zvýšil počet interních pracovníků. V domě pracuje ředitelka a tři vychovatelky. Provoz zajišťuje jedna provozní pracovnice. Tři pedagogické pracovnice, z nichž jedna pracuje v DDM prvním rokem, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle platného předpisu. Jedna studuje dálkově pedagogickou fakultu. Při zajištění činnosti využívají vychovatelky své odborné i osobnostní předpoklady. Konkrétní odpovědnosti za jednotlivé úseky a činnosti, stejně jako zásady kooperace, nejsou ředitelkou definovány. To se projevuje určitou izolovaností především u obou služebně starších pracovníků, stereotypem nabídky okruhů činností bez výrazné inovace či patrného nárůstu výkonů v době od poslední inspekce.

Ředitelce se dosud nepodařilo zrealizovat koncepční záměry deklarované při poslední inspekci. Plán práce na školní rok 2002/2003, akceptovaný zřizovatelem, je reprízou plánů minulých let s drobnými úpravami bez známek hodnocení a analýzy situace DDM. Jednou z příčin je nízká intenzita kontrolní činnosti ředitelky zejména v pedagogických oblastech, způsobená také vysokou mírou výchovné práce na úkor práce řídicí. Trvá platnost zjištění z poslední inspekce o rezervách v systematičnosti uložení a archivace dokumentů.

Pro rok 2002 byly v rozpočtu vyčleněny prostředky na další vzdělávání. Zaměření na zavedené okruhy činnosti se projevuje i ve výběru vzdělávacích titulů (především kurzy výtvarných technik, ale také kurz počítačové gramotnosti) pro interní pracovníky.

Kolektiv externích a dobrovolných spolupracovníků je ustálený, uvážlivě doplňovaný z okruhu příznivců i účastníků činnosti DDM.

Po zvýšení počtu pracovníků se projevují dílčí nedostatky v koncepčním i operativním řízení a organizaci DDM. I přesto, především vzhledem k vysoké erudici jednotlivých pedagogů, je ještě tato oblast hodnocena celkově jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE

V uspořádání budovy došlo od poslední inspekce k několika změnám – částečnému rozšíření prostor pro keramiku, změně umístění prostor pro příležitostnou nabídku ubytování, modernizaci vybavení výpočetní technikou a drobné obměně vybavení kluboven.

Pro činnost je v budově k dispozici celkem 7 místností, 4 jsou jednoúčelové. Tři z nich jsou díky tomu pravidelně využívány minimálně (2 hodiny týdně). Využití dalších čtyř se pohybuje od 2 do 8 hodin denně. Na základě uzavřených dohod dále dům pro činnost využívá dle potřeby hřiště a 3x tělocvičnu.

Vybavení je v porovnání se srovnatelnými domy dětí a mládeže mírně nadprůměrné, pořízování a využívání je účelné. I zde se však projevují malé ekonomické možnosti předcházení technickému i fyzickému opotřebování.

Odloučené pracoviště v Prachovicích působí velmi provizorním dojmem. Je vybaveno převážně vyřazeným nábytkem, vzhledem ke svému účelu (pro spontánní aktivity) má jen minimum starších pomůcek, vhodných svou kvalitou spíše pro občasné využití jednotlivcem (elektronické šipky, počítačové hry, televizor, magnetofon, video, sporák). Výrazně chybí telefonní linka, problematický je způsob vytápění.

Materiálně technické podmínky jsou v souhrnu průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU ČINNOSTÍ V DOMĚ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Nabídka výchovně-vzdělávací činnosti

Nabídka činností je relativně vyrovnaná ve všech oblastech činnosti uvedených ve vyhlášce 432/1992 Sb., o střediscích pro volný čas dětí a mládeže. Nejširší je v tradičních oblastech - zájmové činnosti pravidelné, příležitostné a prázdninové činnosti, oproti srovnatelným domům dětí a mládeže je obsáhlejší u spontánních aktivit a odborné pomoci.

Zájmová činnost pravidelná je zaměřena především na estetické obory (keramika, tanec, divadlo, paličkování), ostatní obory jsou spíše doplňkové (rybáři, modeláři, výpočetní technika, hokejbal). V oblasti odborné pomoci jsou tyto obory rozšířeny o turistiku.

Nabídka příležitostných akcí je velmi pestrá, rozložená do období celého roku včetně „malých“ prázdnin a víkendů, obrací se na všechny věkové skupiny. K posunu od poslední inspekce došlo v rozšíření nabídky spontánních aktivit.

DDM připravuje 6 pobytových táborů pro letní prázdniny, jeden pro jarní a jeden ozdravný pobyt mimo prázdniny, všechny pro účastníky celoroční činnosti i širokou veřejnost.

Nabídka je distribuována obvyklými způsoby – letáky, plakátky, osobním kontaktem ve školách a školských zařízeních, přenosem informací účastníky činnosti. Nevyužité jsou webové stránky DDM, obecná informace doplněná nabídkou ubytování a turistických tras je umístěna na webových stránkách města.

Nabídka výchovně vzdělávací činnosti pozitivně odráží zkušenost pracovníků s organizováním i s předpokladem návštěvnické úspěšnosti, je však ve velmi malé míře obměňována a doplňována. Hodnocena je velmi dobře.

Pravidelná zájmová činnost

Nabídka zájmové činnosti byla až na výjimky akceptovaná. Nejpočetnější věkovou skupinou tvoří žáci základních škol, členy kroužků jsou i děti předškolní a dospělí. Útvary složené ze žáků středních škol DDM nemá. Výjimkou jsou 2 kroužky hokejbalu, které tvoří na základě dohody dorostenci SK Heřmanův Městec. Dochází tak překrývání jedné aktivity mezi dvěma subjekty.

Většina kroužků je vedena interními pracovníci. Z hospitací plyne, že vedení zájmových útvarů je kvalifikované po odborné i pedagogické stránce, obě tvoří harmonický celek. Pedagogická zkušenost v oblasti volného času se projevuje velmi příjemnou atmosférou schůzek, přirozenou komunikací mezi členy a vedoucími i členy navzájem, vytvářením sociálních skupin vzniklých na základě společného zájmu. Náměty činnosti určují převážně vedoucí, při většině navštívených schůzek keramiky bylo zpracováváno stejné téma. Samostatná volba témat účastníky byla zřejmá u paličkování. Dramatické kroužky se vyznačovaly přizpůsobením obsahu věkovým zvláštnostem účastníků, střídáním nácvikových, pohybově relaxačních i komunikativních částí v průběhu schůzky. V kroužcích pro nejmenší byl vytvořen navíc prostor pro vytváření sebeobslužných návyků. Bylo dbáno zásad bezpečnosti.

U externích vedoucích převažují odborné cíle, vyplývající z jejich osobního zájmového zaměření. Podle informací ředitelky i vychovatelky jsou pedagogické otázky předmětem schůzek s externisty i některých příležitostných akcí, jichž se rovněž účastní. Náplní kroužku výpočetní techniky je získání dovedností práce se základními uživatelskými programy, vedoucí měl pro tento účel připravenou zásobu zajímavých procvičovacích úkolů. Odrazem odbornosti vedoucích leteckých modelářů je řada úspěchů členů kroužku na úrovni kraje.

Účastnické poplatky za zájmovou činnost pravidelnou jsou stanoveny v rozsahu 120 - 550 Kč.

Zájmová činnost pravidelná je velmi dobrá.

Nabídka spontánní činnosti

Centrem spontánních aktivit je odloučené pracoviště – Klub Pyramida v Prachovicích. Bylo zde vytvořeno záměrně s ohledem na místní sociální situaci a sehrává pozitivní roli v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů. Jeho obsahové i organizační zajištění je obsahem pracovní náplně jedné vychovatelky, odchovankyně DDM. Poznatky z jejího studia a především vysoká míra empatie a další osobnostní předpoklady jsou důvodem, že za nedlouhou dobu existence se klub stal místem denních návštěv mnoha dětí bez ohledu na věk, den v týdnu či zájmové zaměření. Ve dnech inspekce nabídku akceptovalo v průběhu odpoledne 18 resp. 19 dětí. Z hospitací je zřejmé, že o využití volného času rozhodují sami účastníci, kteří využívají všech možností, které jim velmi skromně vybavená klubovna poskytuje, včetně bezprostřední komunikace se svými vrstevníky. V průběhu obou dnů probíhalo několik činností najednou, aniž by se vzájemně omezovaly. Vychovatelka velmi citlivě vytvářela pozitivní klima, činnost pedagogicky ovlivňovala nepřímo, v několika případech byla jejím vítaným účastníkem. Činnost Klubu Pyramida je doplňována příležitostnými tematickými výlety.

Účastnické poplatky nejsou vybírány, náklady jsou částečně pokryty finančními prostředky Obecního úřadu Prachovice.

Nabídka spontánních aktivit v budově DDM obsahuje především možnost využití počítačové učebny a internetového připojení. K dispozici veřejnosti je také venkovní areál. Po dobu inspekce nebyla nabídka využita.

Spontánní aktivity jsou celkově velmi dobré.

Odborná pomoc

DDM nabízí 26 hvězdicových turistických tras včetně možnosti provizorního ubytování. Podle informací ředitelky doložených vnitřní dokumentací je nabídka využita přibližně 1000 „osobodní“ ročně. Účastnické poplatky jsou stanoveny ceníkem.

Součástí venkovního areálu je dopravní hřiště, které je v klimaticky příznivých měsících hojně využíváno (včetně odborného a organizačního zabezpečení pracovníky DDM) pro organizovanou i spontánní dopravní výchovu žáků škol a předškolních zařízení.

Další využívanou formou jsou odborné konzultace poskytované ředitelkou (keramika) i zkušenou vychovatelkou (rukodělné práce) učitelkám a vychovatelkám okolních škol a předškolních zařízení a geriatrickým sestrám domova důchodců.

Pro DDM nepovinná oblast odborné pomoci je velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekce byla kontrola institucionálního postavení DDM. Porovnáním Zřizovací listiny a jejího Dodatku č. 1 s Rozhodnutím o změně zařazení do sítě byl zjištěn formální rozdíl v názvu DDM. Ustanovení zřizovací listiny o jmenování ředitele a stanovení jeho platu neodpovídá § 14 odst. 8 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě, ve znění pozdějších předpisů.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Pro rok 2001 byly DDM stanoveny závazné ukazatele mzdové regulace (limit prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci a limit počtu zaměstnanců). Porovnáním stanovených ukazatelů se skutečným čerpáním dle mzdových a účetních dokladů bylo zjištěno, že tyto limity nebyly překročeny. Úspora byla zjištěna ve vyplacených platech a zákonných odvodech.

Vyúčtování finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu bylo provedeno a skutečné čerpání odpovídalo dle účetních dokladů předloženým účetním výkazům (výkaz zisku a ztráty, rozvaha) za rok 2001. Dle předloženého výpisu z běžného účtu bylo zjištěno, že částka za nevyčerpané platy a zákonné odvody byla vrácena do státního rozpočtu.

Kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu nebyly vyčerpány v plné výši. Největší položkou neinvestičních výdajů v roce 2001 byly mzdové náklady, zákonné odvody a příděl do FKSP (fondu kulturních a sociálních potřeb). Finanční prostředky přidělené na ostatní neinvestiční výdaje byly použity na učební pomůcky, cestovné a zpracování účetních a mzdových dat.

Za kalendářní rok 2001 byla zpracována pro školská zařízení nepovinná výroční zpráva o hospodaření. Hlavními příjmovými položkami v roce 2001 byly státní dotace, dotace od obce, poplatky od účastníků činnosti. Výdajové položky roku 2001 tvořily finanční prostředky vynaložené na mzdy, zákonné odvody, FKSP, ostatní provozní náklady a ostatní

neinvestiční výdaje ze státního rozpočtu. Z uvedené výroční zprávy o hospodaření vyplynulo, že rok 2001 byl ukončen zlepšeným hospodářským výsledkem, který byl na základě usnesení rady města převeden do fondu odměn a do rezervního fondu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 211/2000 ze dne 8. února 2000
2. Zřizovací listina ze dne 6. prosince 1999
3. Statut Domu dětí a mládeže Heřmanův Městec, 5. května 791 ze dne 1. ledna 2000
4. Dodatek č. 1 ke Zřizovací listině ze dne 9. května 2001
5. Plány práce na školní roky 2001/02, 2002/03
6. Hodnotící zprávy za školní roky 2000/2001, 2001/2002
7. Smlouva o spolupráci mezi DDM a SK Heřmanův Městec z 1. listopadu 2002
8. Deníky zájmových útvarů za školní rok 2002/2003
9. Přihlášky do pravidelné zájmové činnosti za školní rok 2002/2003
10. Výkaz o činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže podle stavu k 31. říjnu 2002
11. Evidenční kniha docházky od června 2002
12. Kniha pošty od ledna 2002
13. Vnitřní řád – bez bližšího určení
14. Pravidla chování členů ZÚ – bez bližšího určení
15. Inspekční zpráva čj. 29/99 - 4032 ze dne 29. ledna 1999
16. Úprava rozpočtu ze dne 2. listopadu 2001
17. Zápis z projednání rozpočtu na rok 2001 ze dne 12. února 2001
18. Výkaz Škol P1-04 za rok 2001
19. Rozúčtování mezd za rok 2001
20. Rozvaha Úč OÚPO 3-02 za rok 2001 ze dne 20. ledna 2002
21. Výkaz zisku a ztráty za rok 2001 ze dne 20. ledna 2002
22. Kniha účetnictví – redukována k 31. prosinci 2001
23. Namátkově vybrané účetní doklady účetního roku 2001
24. Zpráva o hospodaření za kalendářní rok 2001

ZÁVĚR

Dům dětí a mládeže, Heřmanův Městec, okres Chrudim zvládl změnu hospodářsko právního postavení a plní své poslání ve všech oblastech činnosti stanovených vyhláškou 432/1992 Sb., o střediscích pro volný čas dětí a mládeže.

Od poslední inspekce došlo k výrazné pozitivní změně rozšířením a pojetím nabídky spontánních aktivit v Klubu Pyramida v Prachovicích, mající i přes špatné materiální podmínky bezprostřední vliv na prevenci patologických sociálních jevů dětí a postupně i mládeže v obci. Stagnace nabídky je však patrná v místě působení DDM, kde i přes zvýšení počtu pracovníků došlo k minimální inovaci činnosti a k mírnému poklesu některých

výkonových ukazatelů (počty účastníků zájmové činnosti pravidelné a příležitostné). K mírně negativnímu posunu došlo v řízení, organizaci a komunikaci uvnitř DDM. Kontrolou účetních dokladů a mzdových výkazů bylo zjištěno, že finanční prostředky ze státního rozpočtu poskytnuté školskému zařízení v roce 2001 byly použity k účelu, pro který byly určeny.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Bláha	Bláha v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Lenka Hrubá
Eva Nováková

V Pardubicích dne 15. ledna 2002

Datum a podpis ředitelky DDM stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. ledna 2003

Razítko

Ředitelka DDM	Podpis
Irena Chytilová	Chytilová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	13. února 2003	100 073/03
Zřizovatel	13. února 2003	100 073/03
Rada školy	není zřízena	100 073/03

Připomínky ředitelky DDM

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány